

Sprawozdanie końcowe urzędnika przeprowadzającego spotkanie wyjaśniające ⁽¹⁾**Sprawa COMP/38.589 – Heat Stabilisers**

(2010/C 307/04)

Niniejsza sprawa z zakresu konkurencji dotyczy porozumienia kartelowego między producentami dwóch kategorii stabilizatorów termicznych wykorzystywanych w procesie wytwarzania produktów z polichloru winyłu: stabilizatorów na bazie cyny oraz epoksydowanego oleju sojowego (ESBO)/estrów.

Projekt decyzji stwarza podstawy do następujących uwag:

Pismne zgłoszenie zastrzeżeń

Postępowanie wyjaśniające Komisji zostało wszczęte na podstawie wniosku o zwolnienie z grzywny złożonego w listopadzie 2002 r. Komisja przeprowadziła kontrole na miejscu. Obok jednej strony, która złożyła wniosek o zwolnienie z grzywny w niniejszej sprawie, cztery strony złożyły wniosek o złagodzenie grzywny.

W dniu 18 marca 2009 r. Komisja wystosowała pismne zgłoszenie zastrzeżeń do piętnastu przedsiębiorstw lub grup przedsiębiorstw („strony”) ⁽²⁾.

W pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń Komisja doszła do wstępnego wniosku, że strony uczestniczyły w pojedynczym i ciągłym naruszeniu przepisów art. 81 ust. 1 WE oraz art. 53 ust. 1 EOG; w odniesieniu do stabilizatorów na bazie cyny miało to miejsce przez trzynaście lat, w okresie od 1987 r. do 2000 r., zaś w odniesieniu do ESBO/estrów – przez dziewięć lat, od 1991 r. do 2000 r.

Termin na udzielenie odpowiedzi na pismne zgłoszenie zastrzeżeń

Początkowy termin wyznaczony na udzielenie przez strony odpowiedzi na pismne zgłoszenie zastrzeżeń to dzień 14 maja 2009 r. Trzynaście stron przedstawiło uzasadnione wnioski zawierające prośbę o przedłużenie terminu. We wszystkich tych przypadkach zdecydowałem o przedłużeniu terminu. Trzy strony ponownie zwróciły się z uzasadnioną prośbą o dalsze przedłużenie terminu, na co wyraziłem zgodę. Wszystkie strony, z wyjątkiem jednej, udzieliły odpowiedzi w wyznaczonym terminie.

Dostęp do akt

Strony otrzymały dostęp do akt za pośrednictwem CD-ROM-u. Strony uzyskały również dostęp w siedzibie Komisji do ustnych oraz pisemnych oświadczeń złożonych w ramach wniosków o złagodzenie grzywny.

Przedsiębiorstwo Baerlocher zwróciło się z prośbą o dalszy dostęp do akt. W swojej odpowiedzi częściowo przychyliłem się do wniosku i zezwoliłem na dodatkowy dostęp do określonych oświadczeń ustnych. Miało to pozwolić przedsiębiorstwu Baerlocher na zweryfikowanie ewentualnych rozbieżności między różnymi wersjami dokumentów. Jednak wniosek przedsiębiorstwa częściowo został odrzucony ze względu na fakt, że przedmiotowe dokumenty były przedmiotem roszczeń związanych z poufnością wymiany informacji między prawnikiem a klientem, rozpatrywanych wówczas przez Trybunał Sprawiedliwości. Na różnych etapach postępowania kilka stron zwróciło się z wnioskiem o udzielenie dostępu do odpowiedzi udzielonych przez inne strony. Odrzuciłem te wnioski, odwołując się do obwieszczenia Komisji dotyczącego wglądu do akt oraz odnośnego orzecznictwa ⁽³⁾.

Złożenie ustnych wyjaśnień na spotkaniu wyjaśniającym

Spotkanie wyjaśniające odbyło się w czerwcu 2009 r. Udział w spotkaniu wzięły wszystkie strony, z wyjątkiem jednej.

⁽¹⁾ Zgodnie z art. 15 i 16 decyzji Komisji (2001/462/WE, EWWiS) z dnia 23 maja 2001 r. w sprawie zakresu uprawnień funkcjonariusza ds. wysłuchań w niektórych postępowaniach z zakresu konkurencji – Dz.U. L 162 z 19.6.2001, s. 21.

⁽²⁾ (i) Akzo Nobel Chemicals GmbH, Akzo Nobel Chemicals BV, Akzo Nobel Chemicals International BV oraz ich spółka dominująca, Akzo Nobel N.V. („Akzo”); (ii) Ackros Chemicals Ltd („Ackros”); (iii) Elementis plc, Elementis Holdings Ltd, Elementis UK Ltd, Elementis Services Ltd („Elementis”); (iv) Elf Aquitaine SA („Elf”); (v) CECA SA oraz jego spółka dominująca Arkema France SA („Arkema”); (vi) Baerlocher GmbH, Baerlocher Italia SpA, Baerlocher UK Ltd oraz ich spółka dominująca MRF Michael Rosenthal GmbH („Baerlocher”); (vii) GEA Group AG („GEA”); (viii) Chemson GmbH oraz Chemson Polymer-Additive AG („Chemson”); (ix) Aachener Chemische Werke Gesellschaft für glastechnische Produkte und Verfahren mbH („ACW”); (x) Addichem SA („Addichem”); (xi) Chemtura Vinyl Additives GmbH oraz jego spółka dominująca Chemtura Corporation („Chemtura”); (xii) Ciba Lampertheim GmbH oraz jego spółka Ciba Holding AG („Ciba”); (xiii) Faci SpA („Faci”); (xiv) Reagens SpA („Reagens”); oraz (xv) AC Treuhand AG („AC Treuhand”).

⁽³⁾ Na przykład, zob. sprawa C-204/00 Aalborg Portland A/S [2004] Zb.Orz. I-123, pkt 70: „nie istnieje ogólna, która stanowiłaby, że dana strona musi mieć we wszelkich instancjach możliwość otrzymania kopii wszystkich dokumentów, które uwzględniono w sprawie innych osób.”

Najważniejsze kwestie dotyczące prawa do obrony podniesione przez strony

W swoich pisemnych oraz ustnych uwagach strony podniosły szereg zarzutów dotyczących prawa do obrony. Ich zarzuty dotyczyły przede wszystkim naruszenia obowiązku poinformowania, nadmiernego czasu trwania postępowania oraz faktu, że postępowanie nie zostało przeprowadzone w dostatecznie obszernym zakresie.

Prawo adresatów do bycia poinformowanym o postępowaniu

Przedsiębiorstwa AC Treuhand, Elementis, Chemson, GEA oraz Faci podniosły zarzut, że naruszone zostało ich prawo do obrony, ponieważ nie zostały poinformowane o prowadzonym przeciwko nim postępowaniu wyjaśniającemu w odpowiednim czasie. W związku z powyższym przedsiębiorstwa AC Treuhand oraz Elementis zwróciły się do Komisji z wnioskiem o zamknięcie prowadzonego przeciwko nim postępowania, zaś przedsiębiorstwa Chemson oraz Gea zażądały wszczęcia postępowania wyjaśniającego przeciwko przedsiębiorstwu ChemTrade Roth. Przedsiębiorstwo Faci nie złożyło żadnego wniosku.

(i) AC Treuhand

Przedsiębiorstwo AC Treuhand zostało po raz pierwszy poinformowane o swoim statusie potencjalnego adresata pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń w sprawie *Heat Stabilizers* w lutym 2009 r., a zatem półtora roku po pierwszym wniosku o udzielenie informacji oraz sześć miesięcy po wydaniu wyroku przez Sąd Pierwszej Instancji, który stworzył precedens dla obowiązku poinformowania przez Komisję przedsiębiorstwa AC Treuhand w sprawie *Organic Peroxides*⁽¹⁾; stało się tak mimo kilku próśb kierowanych przez przedsiębiorstwo AC Treuhand do Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji – zarówno przed jak i po wyroku Sądu Pierwszej Instancji – z prośbą o wyjaśnienie roli przedsiębiorstwa w postępowaniu.

W oparciu o normy określone przez Sąd Pierwszej Instancji należy wywnioskować, że Komisja powinna była poinformować przedsiębiorstwo AC Treuhand o jego statusie w momencie pierwszego wezwania o udzielenie informacji przesłanego w październiku 2007 r. Fakt, że taki obowiązek został narzucony przez sąd w lipcu 2008 r. nie ma znaczenia, jako że obowiązek istniał – obiektywnie – już przed wydaniem wyroku. Ponadto w związku z tym, że pisemne zgłoszenie zastrzeżeń zostało przesłane przedsiębiorstwu AC Treuhand w sprawie *Organic Peroxides* w marcu 2003 r., Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji powinna była być świadoma statusu przedsiębiorstwa w przedmiotowej sprawie w momencie, gdy przesyłała mu pierwszy wniosek o udzielenie informacji. Pojawiła się zatem nieprawidłowość.

Kwestia, czy obowiązek poinformowania mógł być wystąpić nawet we wcześniejszym momencie⁽²⁾, może pozostać otwarta. Przedsiębiorstwo AC Treuhand nie dowiodło mianowicie, że spóźnione poinformowanie faktycznie mogło zagrozić jego prawu do obrony w przedmiotowym postępowaniu.

W opinii sądu sam fakt, że podmiot prawny nie otrzymał takiej informacji na czas, nie może prowadzić do uchylecia zaskarżonej decyzji. Należy raczej ustalić, czy nieprawidłowość spowodowana działaniem Komisji mogła w rzeczywistości zagrozić prawu przedsiębiorstwa do obrony w przedmiotowym postępowaniu⁽³⁾.

W tym kontekście przedsiębiorstwo AC Treuhand przedstawiło trzy argumenty: po pierwsze, wskazało na fakt, że w dniu 31 sierpnia 2002 r. na emeryturę odszedł świadek, który był pracownikiem przedsiębiorstwa. Po drugie, odniosło się do faktu, że zdolność tej osoby do przypomnienia sobie faktów zmalała. Po trzecie, przedsiębiorstwo podkreśliło, że dobiegł końca dziesięcioletni okres, w którym na mocy szwajcarskiego prawa istnieje obowiązek przechowywania dokumentacji przedsiębiorstwa (niem. *Aufbewahrungspflicht*). Pierwszy argument może zostać oddalony, ponieważ odejście pracownika na emeryturę miało miejsce, zanim Komisja otrzymała wniosek przedsiębiorstwa Chemtura o zwolnienie z grzywny. Odejście na emeryturę miałyby tym samym miejsce również w przypadku, gdyby przedsiębiorstwo AC Treuhand zostało należycie poinformowane przez Komisję o postępowaniu wyjaśniającym. Argument drugi i argument trzeci wydają się być raczej abstrakcyjne i nieprecyzyjne, ponieważ przedsiębiorstwo AC Treuhand nie określiło rodzaju i zakresu niezbędnych dla jego obrony informacji lub szczegółów, które wspomniany pracownik mógł pamiętać, lub które można byłoby odszukać w archiwach przedsiębiorstwa. W związku z powyższym istotne może również okazać się zwrócenie uwagi na fakt, że po tym jak przedsiębiorstwo AC Treuhand zostało w 2003 r. poinformowane o pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń w sprawie *Organic Peroxides*, było lub mogło być świadome tego, iż jest przedmiotem kontroli Komisji. Wyciągam zatem wniosek, że prawo przedsiębiorstwa AC Treuhand do obrony nie zostało naruszone.

⁽¹⁾ Sprawa T-99/04 *AC Treuhand przeciwko Komisji*, pkt 56. Zob. także art. 6 ust. 3 lit. a EKPC oraz Europejski Trybunał Praw Człowieka, wniosek nr 13972/88, *Imbrioscia przeciwko Szwajcarii*, wyrok z dnia 24 listopada 1993 r., pkt 36.

⁽²⁾ Przedsiębiorstwo AC Treuhand podniosło zarzut, że powinno było zostać poinformowane po dokonaniu przez Komisję oceny wniosków o złagodzenie grzywny, tzn. mniej więcej w połowie 2003 r.

⁽³⁾ Sprawa T-99/04 *AC Treuhand przeciwko Komisji*, pkt 58. Zob. również połączone sprawy C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P oraz C-219/00 P, *Aalborg Portland i inni przeciwko Komisji* [2004] Zb.Orz. I-123 oraz sprawa C-105/04 P, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied przeciwko Komisji* [2006] Zb.Orz. I-8725.

(ii) Elementis

Komisja w należyty sposób poinformowała przedsiębiorstwo Elementis o domniemanych zarzutach już w swoim pierwszym wniosku o udzielenie informacji, który przesłano w maju 2008 r. Kwestia, czy przedsiębiorstwo powinno być zostać poinformowane wcześniej, może pozostać otwarta, ponieważ argumenty Elementis na poparcie tezy, że jego prawo do obrony zostało naruszone, nie zostały dostatecznie udowodnione. Przedsiębiorstwo Elementis zwróciło uwagę na fakt, że jeden ze świadków zmarł w dniu 24 stycznia 2008 r. W dalszym ciągu przedsiębiorstwo podniosło, że ustalenie miejsca pobytu i skontaktowanie się z kilkoma świadkami, do których odniesiono się w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń, lub którzy byli z innego punktu widzenia uważani za istotnych, nie było możliwe. Ponadto przedsiębiorstwo utrzymywało, że trudno było ustalić miejsce przechowywania dokumentów, oraz że pamięć świadków, którzy są do dyspozycji, osłabła.

Zarzut przedsiębiorstwa Elementis, iż nie było w stanie przesłuchać szeregu świadków, jest szczególnie, ponieważ przynajmniej dwóch spośród wymienionych przez przedsiębiorstwo świadków złożyło w przedmiotowej sprawie oświadczenia dla innej strony. Ponadto Elementis jedynie ogólnie opisało kwestie, w których świadkowie mieliby wnieść dodatkowe informacje. Otwarte pozostaje natomiast pytanie, w jaki sposób oświadczenia świadków pomogłyby Elementis w obronie przeciwko domniemanemu naruszeniu, zgodnie z wymogami prawa.

(iii) Faci

Również przedsiębiorstwo Faci zostało w odpowiedni sposób poinformowane przez Komisję o jego statusie; miało to miejsce w momencie przesłania pierwszego wniosku o udzielenie informacji w październiku 2007 r. Przedsiębiorstwo Faci podniosło, że gdyby poinformowano je w 2003 r. lub przynajmniej przed 2007 r., byłoby w stanie ocenić, czy przedłożyć wniosek o złagodzenie grzywny czy też nie. Po opuszczeniu przedsiębiorstwa przez właściwych pracowników, nie było możliwości przeprowadzenia takiej oceny.

Wniosek przedsiębiorstwa Faci nie zawierał uzasadnienia ani naruszenia zobowiązania do poinformowania ani naruszenia prawa przedsiębiorstwa do obrony, a zatem został odrzucony.

Obowiązek przeprowadzenia badania

Zarówno przedsiębiorstwo GEA jak i Chemson utrzymywały, że Komisja miała – i ciągle ma – obowiązek zbadania przedsiębiorstwa ChemTrade Roth. W swojej odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń wspomniane przedsiębiorstwa powiązały prawo do bycia poinformowanym o swoim statusie z obowiązkiem Komisji do przeprowadzania obszernego postępowania wyjaśniającego.

W okresie, w którym nastąpiło rzekome naruszenie przepisów prawa, przedsiębiorstwa GEA i Chemson wycofały się ze stosownej działalności. W maju 2000 r. przedsiębiorstwo GEA sprzedało swoją działalność w sektorze ESBO. Ponadto przedsiębiorstwo zbyło dawne spółki dominujące (Dynamit Nobel AG oraz Chemetall GmbH) przedsiębiorstwa bezpośrednio zaangażowanego w domniemane działania. W 2002 r. przedsiębiorstwo Chemson sprzedało (w drodze wykupu akcji przez kierownictwo) wszystkie istotne aktywa i dokumenty związane z jego działalnością na rynku ESBO na rzecz przedsiębiorstwa ChemTrade Roth. Chemson utrzymuje, że od tamtego momentu nie miało dostępu do dowodów w postaci dokumentacji oraz zeznań świadków w odniesieniu do działalności na rynku ESBO. Jeżeli chodzi o obowiązek poinformowania przez Komisję, należy zauważyć, że Komisja we właściwy sposób uświadomiła przedsiębiorstwom Chemson oraz GEA istnienie domniemanych zarzutów we wnioskach o udzielenie informacji, które zostały im przesłane odpowiednio w październiku 2007 r. i w lipcu 2008 r. Niemniej jednak przedsiębiorstwo Chemson wskazało na szczególny aspekt tej sprawy. Utrzymuje ono, że nie można wykluczyć możliwości (która jest być może nawet bardzo prawdopodobna), iż jeżeli działalność przedsiębiorstwa Chemson na rynku ESBO zostałaby sprzedana w drodze nabycia całości lub części akcji nie zaś wykupu akcji przez kierownictwo, wówczas przedsiębiorstwo ChemTrade Roth byłoby przedmiotem środków badania Komisji. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem od Komisji zależy podjęcie decyzji, czy określona informacja jest niezbędna w celu wyjaśnienia przypadku naruszenia przepisów w obszarze konkurencji⁽¹⁾. Nie wydaje się, aby w przedmiotowej sprawie niezbędnie konieczne było zbadanie przedsiębiorstwa ChemTrade Roth w celu zgromadzenia dostatecznej ilości obciążających dowodów potwierdzających istnienie kartelu.

Sytuacja jest jednak mniej oczywista, jeżeli chodzi o dowody uniewinniające. Z jednej strony można byłoby stwierdzić, że adresaci pisemnego zgłoszenia ostrzeżeń są w pierwszym rzędzie zobowiązani przedstawić dowody uniewinniające; ani GEA ani Chemson nie przedstawiły jednak żadnych wskazówek odnośnie tego, jakie użyteczne informacje można byłoby uzyskać w wyniku zbadania przedsiębiorstwa ChemTrade Roth. Ponadto adresaci mogą zawierać w swoich porozumieniach o przeniesieniu klauzule gwarantujące stały dostęp do informacji lub dokonywać wewnętrznych przesunięć odpowiedzialności za opłatę kar za naruszenie przepisów prawa poprzez utworzenie kartelu. Z drugiej strony prawdą jest, że Komisja ma obowiązek przeprowadzić obiektywne postępowanie wyjaśniające, które w normalnym przypadku objęłoby przedsiębiorstwo ChemTrade Roth. Ponadto, gdyby postępowanie wyjaśniające nie zostało zawieszono w 2003 r. lub gdyby Komisja wcześniej poinformowała adresatów o prowadzonym postępowaniu, sytuacja przedsiębiorstw Chemson oraz GEA mogłaby być korzystniejsza.

⁽¹⁾ Sprawa C-94/00, Roquette Frères przeciwko Komisji [2002] Rec. I-9011, pkt 78.

Niezależnie od tego, przesłanie wniosku o udzielenie informacji do przedsiębiorstwa ChemTrade Roth lub przeprowadzenie w nim niezapowiedzianej inspekcji nie wydawało się celowe (po złożeniu ustnych wyjaśnień). Nie można w realistyczny sposób oczekiwać, że te środki przyniosłyby jakiegokolwiek efekty, które pomogłyby w naprawieniu wcześniejszego pominięcia. Jest bowiem bardzo prawdopodobne, że przedsiębiorstwo nie przechowuje już odnośnych dokumentów (jeżeli jakiegokolwiek dokumenty tego typu istniały). Ponadto przesłuchania byłych przedstawicieli działalności, która została sprzedana, mogłyby być przeprowadzone jedynie za ich zgodą.

Dostęp do dokumentów nie był możliwy już w 2002 r., to znaczy zanim sprawa została rozpoczęta. Wszelkie działania wyjaśniające skierowane pod adresem przedsiębiorstwa ChemTrade Roth byłyby zatem jedynie substytutem utraconego dostępu do pamięci byłych przedstawicieli (co można było zapewnić w oparciu o umowę).

W tych okolicznościach uważam, że Komisja nie ma obowiązku zbadania przedsiębiorstwa ChemTrade Roth, jak żądały tego Chemson oraz GEA, oraz że prawo tych przedsiębiorstw do obrony z pewnością nie zostało naruszone.

Czas trwania postępowania

Dziewięć spośród piętnastu stron podniosło zarzut naruszenia ich prawa do obrony ze względu na czas trwania postępowania ⁽¹⁾. Wstępne postępowanie wyjaśniające istotnie trwało ponad sześć lat. Jeżeli czas ten rozpatrywany byłby oddzielnie, mógłby wydawać się zbyt długi.

Sądy orzekły, że w postępowaniach administracyjnych działania muszą zostać podjęte w rozsądnym terminie ⁽²⁾. Zasada ta znajduje pełne zastosowanie w przypadku niniejszego postępowania ⁽³⁾.

We wspomnianym okresie sprawa została jednak wstrzymana na ponad cztery lata ze względu na postępowanie w sprawie Akzo/Ackros. Podczas kontroli w przedsiębiorstwie Ackros jego przedstawiciele stwierdzili, że określone dokumenty zostały objęte poufnością wymiany informacji między prawnikiem a klientem. W kwietniu 2003 r. przedsiębiorstwa Akzo i Ackros wszczęły postępowanie sądowe mające na celu potwierdzenie ich roszczeń poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem. Na czas trwania postępowania sądowego zawieszono postępowanie wyjaśniające Komisji. Cztery lata później, we wrześniu 2007 r., Sąd Pierwszej Instancji odrzucił powództwo wnioskodawców, częściowo jako niedopuszczalne, częściowo jako nieuzasadnione ⁽⁴⁾.

Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji musiała poczekać na wyrok Sądu Pierwszej Instancji, aby móc ocenić wartość dodaną wniosków o złagodzenie grzywny ⁽⁵⁾. Ocena ta była uzależniona od tego, czy określone dowody mogły zostać wykorzystane jako dokument stanowiący przedmiot kontroli. Przedmiotowy dokument jest istotnie ważnym elementem dowodowym, na którym opiera się pisemne zgłoszenie zastrzeżeń oraz decyzja.

Czas trwania postępowania nie był więc długi w sposób nieuzasadniony. Prawo dziewięciu stron do obrony nie zostało naruszone.

Projekt decyzji

W swoim projekcie decyzji Komisja zasadniczo zachowuje swoje zastrzeżenia; pojawiają się jednak pewne zmiany w stosunku do pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń:

- Komisja rezygnuje z zarzutów przeciwko przedsiębiorstwom Akzo Nobel Chemicals International BV oraz Addichem SA.
- Komisja uznaje wprawdzie fakt, że przedsiębiorstwo Arkema wycofało się z kartelu stabilizatorów na bazie cyny w okresie od dnia 1 kwietnia 1996 r. do dnia 8 września 1997 r., jednak uznaje je odpowiedzialnym za pierwszy okres uczestnictwa w kartelu (od dnia 16 marca 1994 r. do dnia 31 marca 1996 r.) w oparciu o fakt, że później przedsiębiorstwo ponownie dołączyło do tego samego kartelu (w okresie od dnia 9 września 1997 r. do dnia 21 marca 2000 r.). Jednak korzystając ze swobody uznania Komisja nie nakłada kary na przedsiębiorstwo Arkema za pierwszy okres naruszenia przepisów. Komisja uznaje, że porozumienia odnoszące się do stabilizatorów na bazie cyny oraz ESBO/estrów stanowią dwa oddzielne naruszenia.

⁽¹⁾ AC Treuhand, ACW, spółki zależne przedsiębiorstwa Akfzo, Arkema, Baerlocher, Chemson, Elementis, GEA, Reagens.

⁽²⁾ Sprawy połączone C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-250/99 P do C-252/99 P oraz C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij et al. przeciwko Komisji [2000] Rec. I-8375, pkt 179; zob. również sprawa C-167/04 P, JCB Service przeciwko Komisji, [2006] Zb.Orz. I-8935, pkt 60.

⁽³⁾ Sprawa C-113/04 P, Technische Unie BV przeciwko Komisji, [2006] Zb.Orz. I-8831, pkt 54 i następane.

⁽⁴⁾ Sprawa T112/05, Akzo Nobel i inni przeciwko Komisji [2007] Zb.Orz. II-05049.

⁽⁵⁾ Punkt 26 obwieszczenia w sprawie łagodzenia kar z 2002 r.

- Komisja stanowi, że nie może być pociągana do odpowiedzialności za jakiegokolwiek nieprawidłowości proceduralne, w szczególności za niepoinformowanie potencjalnych adresatów pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń o tym, że prowadzone było postępowanie wyjaśniające, oraz o tym, że zostało ono zawieszono. Jeżeli chodzi o przedsiębiorstwo AC Treuhand, Komisja uznaje, że w szczególnych okolicznościach sprawy AC Treuhand mogło być wyciągnąć wniosek, że stanowiło potencjalny przedmiot postępowania wyjaśniającego. Komisja uznała, że w trakcie postępowania działała w sposób staranny oraz odpowiedni.
- Ustalając wysokość grzywny dla przedsiębiorstwa Arkema Komisja bierze pod uwagę trzy poprzednie decyzje istotne z punktu widzenia ponownego naruszenia (zamiast dwóch wcześniejszych decyzji, o których mowa w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń). W dniu 20 października 2009 r. Komisja przesłała przedsiębiorstwu Arkema pismo zawierające opis stanu faktycznego, informując je o wspomnianym pominięciu w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń i dając mu możliwość przedstawienia uwag.
- Komisja wnioskuje, że postępowanie trwało przez znaczny czas, co uzasadnia zmniejszenie grzywny. Zmniejszenie nie dotyczy jednak grupy przedsiębiorstw Akcros oraz Akzo, ponieważ ich sprawa o unieważnienie złożona w Sądzie Pierwszej Instancji w związku z roszczeniem poufności wymiany informacji między prawnikiem a klientem miała zasadnicze znaczenie dla opóźnienia w przedmiotowej sprawie.

W mojej opinii projekt decyzji dotyczy jedynie zastrzeżeń, co do których strony miały możliwość przedstawienia swoich stanowisk.

Wniosek

W związku z powyższymi uwagami stwierdzam, że w niniejszej sprawie prawo wszystkich stron do złożenia ustnych wyjaśnień zostało zachowane.

Bruksela dnia 5 listopada 2009 r.

Michael ALBERS
